

Keskustan periaateohjelman on tarjottava aatteen paloa – tuoreella tavalla

Kenttäkäsittelyssä oleva luonnos puolueen tulevaksi periaateohjelmaksi on aivan liian pitkä ja rönsyilevä. Luonnoksessa on yritetty sanoa jotakin kaikesta, mutta kuitenkin päästy vain pintaraapaisuun. Periaateohjelmassa kuitenkin, nimensä mukaisesti, pitäisi käsitellä ainoastaan puolueen kaikkein tärkeimpiä yleisiä periaatteita. Yksityiskohtiin voi sitten pureutua alakohtaisissa tarkemmissa ohjelmissa.

Periaateohjelma on kiistatta puolueen tärkein ohjelma ja sen pitäisi saada kirkaalla sanomallaan vakuuttuneeksi niin puolueen peruskannattaja kuin vielä omaa poliittista kotiaan etsivä, mieleltään avoin kansalainenkin. Nykyistä luonnosta ei kumpikaan edellä mainituista jaksa lukea kuin ehkä lähtökohtien verran; kaikki sen jälkeen jää vain politiikan tutkijoiden unilukemiseksi. Tuskin kovin moni lausuntoa luonnoksesta antanutkaan on lukenut, ainakaan ajatuksen kanssa, ensimmäistä sivua pidemmälle.

Lähtökohtaisesti luonnoksesta pitää ennen hyväksymistä jättää pois koko historia- ja analysointiosuus. Historiankirjoitus sinällään on kyllä ansiokasta ja tässäkin taiten tehtyä, mutta ohjelmatyössä on katsottava tulevaisuuteen ja menneiden muisteleminen jätettävä jonnekin aivan muualle. Jäljelle jäävä on tiivistettävä ja kirkastettava noin sivun tai korkeintaan kahden mittaiseksi ydinsanomaksi, jonka perusteella jokaiselle paperin lukevalle on selvää, mistä Keskusta ponnistaa ja miten se eroaa aatteiltaan muista vaihtoehdoista.

Tällä hetkellä luonnoksesta ei oikein löydy kärkeä ja vähätkin aatteelliset ajatukset on pyörästetty harmaiksi ja mitäänsanomattomiksi. Tunnetta ja aatteen paloa joutuu etsimään suurennuslasin avulla. Itsestäänselvyyksiä ja ympäripyöreymiä on vältettävä, jos Keskusta haluaa olla todellinen vaihtoehto tulevaisuuden Suomessa. Särnäyttömällä kapulakielellä ainoastaan tylsistetään kansalainen kuoliaaksi ja jätetään lähtemättömän negatiivinen 'poliitikko, joka ei osannut sanoa mitään' -leima.

”Kannustamme... Kannatamme... Tavoitteenamme on... Kehitämme...”Suunta vaikuttaisi siis olevan selvillä, mutta lopullinen päämäärä jää vähintäänkin hämäräksi. Lisäksi tavoitetilat sekoittuvat iloisesti todellisuuden kanssa. Ei esimerkiksi mitenkään voi pitää paikkaansa, että ”Ihmisen elämä rakentuu kaikkialla maailmassa uusiutuville luonnonvaroille”. Tiivistettyyn versioon ei taustaa juuri sovikaan, joten näistäkin ongelmista päästäisiin siten näppärästi eroon.

Perinteisen agraaripuolueen näkemyksissä kaupungin ja maaseudun suhteesta pitää näkyä myös sen suhteen toisen osapuolen, maaseudun asukkaan, käsitys.

Kaiken mahdollisen ja mahdottoman mukaanottamisella käsiteltävä luonnos myös sortuu omaan näppäryyteensä. Mitä esimerkiksi kulttuuri on? Kuuluuko siihen tänä päivänä ainoastaan yli sata vuotta vanha korkeakulttuuriperintö? Mihin on unohtunut kansankulttuuri, harrastetaide, urheilu ja muu ruumiinkulttuuri tai esimerkiksi televisio-ohjelmat? Edelleen tiivistäminen auttaisi tähänkin. Kulttuurin ammattilaisten työn arvostaminen ei pääse silloin esille periaateohjelmassa, mutta onhan se toki ennemminkin aivan erillisen (ja tarkemman) linjauksen arvoinen. Vastaavaa pohdintaa voi toki laajentaa muihinkin luonnoksessa esiin otettuihin yksittäisiin kysymyksiin.

Poliittinen ohjelma ei saa olla sanoilla kikkailua ja kaunokirjallinen teos, vaan sen pitää olla ennen kaikkea puolueen julistus omasta ajatusmaailmastaan aivan tavalliselle Kaija tai Kalle Kansalaiselle. Korusanojen taakse verhoutumalla ja aatteen piilottamisella pitkän ja puisevan jorinan sekaan vain entisestäänkin eriytetään puoluetta ja sen sanomaa 'tavallisesta rahvaasta'. Ei mikään ihme, että kentästä tuntuu, ettei sitä kuunnella tai arvosteta. Tässä olisikin nyt oiva tilaisuus näyttää kentän vaikuttavan eikä ehdoin tahdoin runnoa luonnosta läpi kesän puoluekokouksessa vain, jotta vuosiluku paperin ylä laidassa olisi oikea.